

# USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Pavla Freiberta a soudců Mgr. Alice Žáčkové a JUDr. Miloslava Sládka ve věci

žalobkyně: **D - Mobility Czech Republic s. r. o.**, IČO: 075 84 466  
sídlem Krocínova 333/3, 110 00 Praha 1 – Staré Město  
zastoupená advokátkou JUDr. Ivanou Zahradníkovou  
sídlem K Lukám 1071/19a, 142 00 Praha-Libuš

proti  
žalované: **D. I.**, narozená xxx, státní příslušnost Ukrajina  
bytem xxx xxx, xxx, xxx xxx, xxx xxx  
zastoupená advokátem JUDr. Davidem Šmídem, Ph. D.  
sídlem Olšanská 2643/1a, 130 00 Praha 3 – Žižkov

**o zaplacení 167 115 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalované proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 16. května 2025, č. j. 19 C 328/2024-38,

**takto:**

Usnesení soudu prvního stupně **se potvrzuje**.

## Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně zamítl námitku nedostatku mezinárodní příslušnosti soudů České republiky.
2. Rozhodl tak v řízení, v němž se žalobkyně domáhá po žalované zaplacení shora uvedené částky z titulu dluhů vyplývajících z dílčích smluv o krátkodobém pronájmu vozidel, jejichž součástí jsou všeobecné obchodní podmínky (dále jen „**VOP**“). Žalovaná v reakci na žalobu vznesla námitku nedostatku mezinárodní příslušnosti soudů České republiky s odkazem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 Sb., o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále „**nařízení Brusel I bis**“) s tím, že její bydliště je podle povolení k přechodnému pobytu vydaného Slovenskou republikou na adrese uvedené v záhlaví, a pokud je v České republice, zdržuje se na adrese xxx xxx, xxx – xxx.
3. Mezinárodní příslušnost (pravomoc) posuzoval soud prvního stupně s ohledem na § 2, § 6 odst. 1 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém (dále jen „**ZMPS**“), a dle článku 4 odst. 1 nařízení Brusel I bis, když se v dané věci nejedná o některý z případů výlučné příslušnosti dle článku 24 nařízení Brusel I bis, ani nelze vycházet z článku 26 cit. nařízení. Bydliště žalované s ohledem na článek 62 cit. nařízení posuzoval dle vnitrostátního práva, tedy § 80 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „**o. z.**“). Žalovaná sama neuvedla, kde bydlí s úmyslem se tam zdržovat trvale, odkázala na evidovaný pobyt ve Slovenské republice, avšak také na to, že v případě pobytu v České republice se zdržuje na adrese xxx xxx, xxx, kde si i osobně převzala zásilku. Uzavřel tak, že bydliště žalované je (také) v České republice, čímž je založena mezinárodní příslušnost tuzemských soudů.
4. Ke stejnému závěru by pak dospěl i dle článku 7 nařízení Brusel I bis upravujícího příslušnost na výběr danou, které se žalobkyně dovolala podáním žaloby k Obvodnímu soudu pro Prahu 1, a to i za situace, vykazoval-li by tvrzený závazek účastníků spotřebitelských charakter (článek 18 odst. 2 nařízení Brusel I bis).

Shodu s prvopisem potvrzuje H. R.

5. Poznamenal, že o námitce místní nepřislušnosti bude rozhodnuto samostatně, k čemuž odkázal na závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2021 ve věci sp. zn. 30 Cdo 1926/2020.
6. Proti usnesení podala žalovaná včasné odvolání. Předně nesouhlasila s tím, že má bydliště v České republice ve smyslu § 80 o. z., když to má na adrese xxx xxx, xxx, xxx xxx, kde má i evidovaný pobyt. Zdejší adresa je pouze adresou místa, kde se zdržuje při pobytu v České republice, nikoli adresou, kde žije s úmyslem trvalým. Dále nesouhlasila s posouzením příslušnosti dle článku 7 nařízení Brusel I bis, když rozhodnutí zcela postrádá odůvodnění uvedeného s ohledem na charakter závazku a místo plnění. Navrhla, aby odvolací soud změnil napadené rozhodnutí, námitku nedostatku mezinárodní příslušnosti soudů České republiky uznal a řízení zastavil.
7. Žalobkyně se k odvolání nevyjádřila.
8. Po zjištění, že odvolání je přípustné (§ 202 o. s. ř. *a contrario*), bylo podáno osobou k tomu oprávněnou (§ 201 o. s. ř.) a včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), přezkoumal odvolací soud ve smyslu § 212 a § 212a odst. 1, 5, 6 o. s. ř. napadené rozhodnutí i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že odvolání **není opodstatněné**.
9. Odvolací soud úvodem konstatuje, že pro účely určení příslušnosti českých soudů v předmětné věci je stěžejní nejprve správně určit rozhodnou normu mezinárodního práva. V zásadě přitom platí, že jakmile je ve sporu, který řeší soud členského státu Evropské unie, vyvolána otázka určení mezinárodní soudní příslušnosti, musí daný soud na prvním místě zvažovat aplikaci nařízení Brusel I bis (srov. body 26 a 27 rozsudku Soudního dvora Evropské unie /velkého senátu/ ze dne 1. 3. 2005, ve věci C-281/02 „Owusu“, či obdobně bod 33 rozsudku ze dne 17. 11. 2011, ve věci C-327/10 „Lindner“). Kritériem osobní působnosti tohoto nařízení je v souladu s článkem 4 odst. 1 nařízení Brusel I bis bydliště žalovaného. Soud prvního stupně správně odkázal k pojmu bydliště fyzické osoby na článek 62 odst. 1 nařízení Brusel I bis, jenž dále odkazuje na příslušnou normu domovského práva soudu, jenž řízení s mezinárodním prvkem vede. Správně konstatoval, že v České republice je třeba pojem bydliště fyzické osoby ve smyslu nařízení Brusel I bis vyložit dle § 80 o. z., tj. jako místo, kde se daný člověk zdržuje s úmyslem žít tam, s výhradou změny okolností, trvale. Pro účely posouzení mezinárodní příslušnosti (pravomoci) daného soudu ve věci je pak v souladu se zásadou *perpetuatio fori* rozhodné bydliště žalovaného v okamžiku zahájení řízení. Teprve tehdy, zjistí-li daný soud, že žalovaný má své bydliště mimo území členských států EU a ve věci se současně neaplikuje ani žádná z výjimek stanovených v článku 6 odst. 1 nařízení Brusel I bis, se toto nařízení dále neuplatní a soud postupuje podle vlastní vnitrostátní právní úpravy.
10. Taková situace v nyní řešené věci nenastala. Zásadní však bylo určení bydliště žalované, která je občankou Ukrajiny. Ze sdělení Ministerstva vnitra ze dne 25. 11. 2024 bylo zjištěno, že žalovaná byla na území České republiky registrována v období od 1. 5. 2024 do 31. 10. 2024 (tedy před podáním žaloby dne 3. 11. 2024) na adrese xxx xxx, xxx xxx, xxx, což je ubytování hotelového typu, přičemž v rámci registrace uvedla žalovaná svou domovskou adresu na Ukrajině, xxx xxx, xxx, xxx. Na adrese xxx xxx, xxx, si žalovaná dne 19. 2. 2025, tedy po ukončení registrace v České republice, převzala osobně zásilku. Sama žalovaná za své bydliště označila bydliště ve Slovenské republice.
11. Lze tak uzavřít, že žalovaná je občankou třetího státu, v případě pobytu v České republice bydlí pouze v ubytování hotelového typu, z čehož nelze dovodit, že by se jednalo o místo, které užívá s úmyslem zde trvale žít, což sama žalovaná popírá. Takový závěr nelze učinit ani z toho, že na uvedené adrese převzala zásilku. V souladu s předpokladem poctivosti (§ 7 o. z.) tak nelze vyloučit, že žalovaná má, jak sama tvrdí, své skutečné bydliště ve Slovenské republice, kde má i uveden trvalý pobyt. Odvolací soud tak dochází k jinému právnímu závěru než soud prvního stupně, tedy že pravomoc českých soudů nelze dovodit dle článku 4 odst. 1 nařízení Brusel I bis s ohledem na bydliště žalované mimo Českou republiku. Stejně tak ani dle článku 48 odst. 5 Smlouvy mezi Českou republikou a Ukrajinou o právní pomoci v občanských věcech ze dne 19. 2. 2002, vyhlášené

pod č. 123/2002 Sb. m. s. (dále jen „SmlUkr“), dle něhož má pravomoc k řízení o sporu ze smluvního závazku justiční orgán té smluvní strany, na jejímž území má odpůrce bydliště, pobyt, sídlo anebo se zde nalézá sporný nemovitý majetek.

12. Odvolací soud poznamenává, že soud prvního stupně naopak správně vyloučil možnost založení pravomoci dle článku 26 nařízení Brusel I bis pro námitku žalované, takový způsob založení pravomoci soudů jedné smluvní strany neupravuje ani SmlUkr. Stejně tak není pravomoc zdejšího soudu založena dle článku 24 týkající se výlučné příslušnosti, neboť spor nespadá pod žádnou z hypotéz předvídaných tímto článkem (spor se netýká nemovitostí, právnických osob a jejich jednání, zápisů do veřejných rejstříků, patentů, ochranných známek a průmyslových vzorů, výkonu rozhodnutí), ani dle článku 25, neboť žádná z účastnic netvrdila, že si pravomoc ujednaly.
13. V daném případě se jedná o spotřebitelskou smlouvu (v obecném smyslu), je tak třeba dále zvážit aplikaci článku 17 odst. 1 písm. c) nařízení Brusel I bis, dle něhož ve věcech týkajících se smlouvy uzavřené spotřebitelem pro účel, který se netýká jeho profesionální nebo podnikatelské činnosti, se příslušnost určuje podle tohoto oddílu, aniž jsou dotčeny čl. 6 a čl. 5 bod 7 ve všech ostatních případech, kdy byla smlouva uzavřena s osobou, která provozuje profesionální nebo podnikatelské činnosti v členském státě, v němž má spotřebitel bydliště, nebo pokud se jakýmkoli způsobem taková činnost na tento členský stát nebo na několik členských států včetně tohoto členského státu zaměřuje, a smlouva spadá do rozsahu těchto činností. První z kumulativních podmínek nebyla splněna, když žalovaná nemá bydliště v České republice, ale na Slovensku. Nadto nebyla splněna ani druhá kumulativní podmínka, že žalobkyně na Slovensku provozuje podnikatelskou činnost, nebo že provozování své podnikatelské činnosti na Slovensko „zaměřuje“. Odvolací soud poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. 30 Cdo 2084/2019, které se zabývá výkladem pojmu „zaměřovat se“. V rozhodnutí je odkazováno na judikaturu Soudního dvora EU přijatou k výkladu tohoto pojmu dle čl. 15 odst. 1 písm. c) dříve účinného nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. 12. 2000, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „**nařízení Brusel I**“), která je plně uplatnitelná i při výkladu článku 17 odst. 1 písm. c) nařízení Brusel I bis. V odůvodnění se stanoví, že: *„Pro účely aplikovatelnosti čl. 15 odst. 1 písm. c) musí podnikatel projevít svou vůli navázat obchodní vztahy se spotřebiteli z jednoho nebo více členských států, mezi kterými je i členský stát, na jehož území má spotřebitel své bydliště. K posouzení projevení takové vůle slouží indicie, které existovaly před uzavřením smlouvy se spotřebitelem. Patří mezi ně výslovné projevy vůle oslovit zákazníky z jiného členského státu a další demonstrativně uvedené skutečnosti, jež zahrnují mezinárodní povahu dotčené podnikatelské činnosti, uvedení telefonického spojení s mezinárodní předvolbou, použití jiného jména domény prvního řádu než je doména členského státu, ve kterém má podnikatel sídlo, použití neutrálních jmen domén prvního řádu, popis cesty do místa poskytování služeb, jakož i uvedení mezinárodních klientely složené ze zákazníků s bydlištěm v jiných členských státech, zejména formou uvedení ocenění takových zákazníků... Indicie, které prokazují takové zaměřování činnosti, mohou vyplývat nejen z internetových stránek, ale i z celkové činnosti podnikatele (srov. rozsudek ve věcech P. a A., body 61, 70, 75, 76, 80, 83 a 92). Jak již vysvětleno výše, uvedené judikatorní závěry lze bez dalšího vztáhnout i na nyní účinné nařízení Brusel I bis.“* Žalobkyně na svých webových stránkách inzeruje „Rezervujte v mobilu a vyrazte do města během pár sekund. Anytime nabízí nejlevnější carsharing v Praze, Plzni, Mělníku a Kladně.“ Dle VOP je domovskou zónou pro poskytovaný pronájem Česká republika s tím, že tato je i povolenou zónou pro užití vozidla, případně jej lze použít v části Německa. Byť tedy objednávka může proběhnout telefonicky nebo přes internet, je plnění ze smlouvy omezeno na Českou republiku s malou uvedenou výjimkou, která se však netýká Slovenské republiky. Na rozdíl od soudu prvního stupně tak odvolací soud dospěl k závěru, že pravomoc českých soudů nelze určit dle článku 18 odst. 2 nařízení Brusel I bis, a to pro nenaplnění podmínek stanovených v článku 17 odst. 1 písm. c) nařízení Brusel I bis.
14. Dále se odvolací soud zabýval stejně jako soud prvního stupně tím zda, nelze pravomoc českých soudů dovodit dle článku 7 nařízení Brusel I bis. Žalobkyně má sídlo na území České republiky, žalovaná své bydliště nikoli, předmětem sporu jsou nároky ze smlouvy o pronájmu vozidla v České

republiky (viz bod 13. tohoto usnesení). Podle práva EU je nájem obecně považován za službu, nikoliv závazek v tom smyslu, že by se jednalo o převod práva k užívání věci. Lze odkázat například na rozhodnutí ve věci C-118/11, E. A. M., v němž se stanoví, že: „Podle čl. 24 odst. 1 směrnice o DPH se „poskytováním služeb“ rozumí jakákoli transakce, která nepředstavuje dodání zboží“, a pojem dodání zboží vyžaduje podle čl. 14 odst. 1 uvedené směrnice „převod práva nakládat s hmotným majetkem jako vlastník“. Vzhledem k tomu, že leasing motorového vozidla nepředstavuje dodání zboží, musí být obecně kvalifikován jako poskytování služeb podle čl. 24 odst. 1 směrnice o DPH (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 13. února 2003, *Cookies World*, C-155/01, Sb. rozh. s. I-8785, bod 45, a ze dne 14. února 2008, *Part Service*, C-425/06, Sb. rozh. s. I-897, bod 61).“ Pravomoc tak lze posoudit dle článku 7 odst. 1 písm. b) druhá odrážka nařízení Brusel I bis, dle něhož osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být v jiném členském státě žalována, pokud nebylo dohodnuto jinak, když místem plnění zmíněného závazku je v případě poskytování služeb místo na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty. Jak bylo uvedeno výše, služby měly být poskytnuty na území České republiky, kde má i žalobkyně své sídlo. Námitka nedostatku pravomoci soudů v České republice tak s ohledem na článek 7 odst. 1 písm. b), druhá odrážka nařízení Brusel I bis nebyla důvodná.

15. Odvolací soud proto napadené usnesení, byť částečně s jiným právním odůvodněním, potvrdil dle § 219 o. s. ř.

#### Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **přípustné dovolání** za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. ve lhůtě dvou měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 1. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha dne 16. července 2025

**Mgr. Pavel Freibert v. r.**  
předseda senátu